

ผลงานการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ชื่อเรื่อง : ระบบการให้คำปรึกษาของอาจารย์เพื่อส่งเสริมนักศึกษาให้สำเร็จการศึกษาในระยะเวลาหลักสูตร

ชื่อเจ้าของผลงาน : ...นายกรกรต เจริญผล.....

ตำแหน่ง : ...อาจารย์.....สังกัด : ...คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ.....

ที่มาและความสำคัญของปัญหา :

อาจารย์ที่ปรึกษามีบทบาทสำคัญต่อการสำเร็จของนักศึกษา ตั้งแต่นักศึกษาเข้ามาเรียนในชั้นปีที่ 1 ต้องช่วยเหลือนักศึกษาในการปรับตัวเอง เมื่อเข้ามาสู่สถานศึกษาใหม่ ปรับตัวในการเรียน การปรับตัวกับเพื่อนใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถาบันอุดมศึกษา นักศึกษาต้องรับผิดชอบตัวเองมากขึ้น นักศึกษาบางคนอาจยังไม่ปรับตัวได้ จากวิธีการเรียนรู้เดิมในระดับเตรียมอุดมศึกษา เมื่อเข้ามาเรียนในระดับอุดมศึกษาในระยะแรกจะยังไม่สามารถปรับตัวได้ อาจารย์ที่ปรึกษาจึงมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยนักศึกษาให้ประสบความสำเร็จในการปรับตัว และช่วยเหลือเมื่อนักศึกษาประสบปัญหา การช่วยให้นักศึกษาเรียนอย่างมีความสุขและจบการศึกษาอย่างมีคุณภาพ คือ เป้าหมายของการทำหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา

ในปัจจุบัน ระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษาประสบปัญหานักศึกษาจำนวนหนึ่งไม่สามารถสำเร็จการศึกษาได้ภายในระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด โดยมีสาเหตุหลากหลาย เช่น การขาดแรงจูงใจในการเรียน ปัญหาด้านการปรับตัว ความเครียด ความไม่เข้าใจในแนวทางการเรียน หรือการขาดการวางแผนชีวิตและการเรียนอย่างเป็นระบบ อีกทั้งระบบการให้คำปรึกษาที่มีอยู่ในหลายสถาบันยังขาดความต่อเนื่องหรือไม่สามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษาได้อย่างครอบคลุม

อาจารย์ที่ปรึกษามีบทบาทสำคัญในการดูแลนักศึกษา ทั้งในด้านการเรียน การใช้ชีวิต และการวางแผนอนาคต การมีระบบที่ส่งเสริมให้อาจารย์สามารถให้คำปรึกษาได้อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และสามารถติดตามพัฒนาการของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้นักศึกษามีเป้าหมายที่ชัดเจน สามารถวางแผนการเรียนได้ดีขึ้น และลดอัตราการเรียนเกินกำหนด รวมทั้งเสริมสร้างความผูกพันระหว่างนักศึกษากับสถาบัน อันจะนำไปสู่ความสำเร็จทางการศึกษาและพัฒนาคุณภาพบัณฑิตในระยะยาว

วัตถุประสงค์ของการจัดการความรู้ :

1. เพื่อพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพสำหรับนักศึกษา
2. เพื่อช่วยให้นักศึกษาวางแผนการเรียนและการใช้ชีวิตอย่างเหมาะสม
3. เพื่อลดอัตราการเรียนเกินกำหนดของนักศึกษา
4. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา

5. เพื่อติดตามความก้าวหน้าและให้ความช่วยเหลือนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process) :

1. การคัดเลือกอาจารย์ที่ปรึกษา โดยพิจารณาความพร้อม จำนวนนักศึกษาที่เหมาะสม และเป็นอาจารย์ประจำสาขาที่นักศึกษาสังกัดอยู่
2. จัดทำปฏิทินการให้คำปรึกษา ภายภาคการศึกษา มีการลงเวลาในตารางสอนอย่างชัดเจนและกำหนดช่วงเวลาการพูดคุยอย่างน้อย 2 - 3 ครั้งต่อภาคการศึกษา
3. จัดเก็บข้อมูลการให้คำปรึกษา ผ่านระบบออนไลน์หรือเอกสารแบบฟอร์มมาตรฐาน
4. ติดตามผลและประเมินความก้าวหน้า ทั้งด้านวิชาการ ด้านสังคมและสุขภาพจิตนักศึกษา
5. ประเมินผลระบบเป็นระยะ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงให้เหมาะสม

เครื่องมือหรือกิจกรรมที่ใช้ :

1. แบบฟอร์มวางแผนการเรียนรู้ (Academic Roadmap) โดยเฉพาะนักศึกษาที่ติด E. หรือนักศึกษาที่สามารถยกเว้นบางรายวิชา
2. ระบบนัดหมายและบันทึกการให้คำปรึกษาออนไลน์ (เช่น Google Form, Line OA, หรือระบบบริการการศึกษาของมหาวิทยาลัย <https://reg.pbru.ac.th>)
3. แบบประเมินพฤติกรรมและสุขภาพจิตเบื้องต้น เช่น การติดเกมส์ การคบเพื่อนต่างเพศ ยาเสพติด
4. การจัดเวิร์กช็อปเสริมความรู้ เช่น การบริหารเวลา (นักศึกษานอนดึกตื่นสาย) การตั้งเป้าหมาย การเตรียมตัวสอบเพื่อนำไปทำโครงงานก่อนจบการศึกษา
5. กิจกรรมสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา เช่น กลุ่มพูดคุยประจำเดือน

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น :

1. อัตราการเรียนรู้จบภายในเวลาที่กำหนดเพิ่มขึ้น
2. นักศึกษามีแผนการเรียนรู้ที่ชัดเจนและเป้าหมายการศึกษาที่เหมาะสม
3. ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษดีขึ้น
4. สามารถติดตามนักศึกษาที่มีความเสี่ยงได้อย่างทันท่วงที เช่น ในรายกรณีนักศึกษาติด E. นักศึกษายังเกินเครดิตกิจกรรมไม่ครบ หรือนักศึกษาสอบตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยก่อนจบการศึกษายังไม่ครบ
5. นักศึกษามีทักษะในการจัดการตนเองมากขึ้น เห็นผลชัดเจนมากขึ้นโดยเฉพาะในช่วงนักศึกษาออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

บทเรียนที่ได้รับ/ข้อเสนอแนะ :

1. นักศึกษาให้ความสำคัญกับการปรึกษา หากมีการจัดการระบบที่เข้าถึงง่าย นักศึกษานางคนไม่เคยเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเลย นอกจากเจอในวิชาเรียนที่อาจารย์ที่ปรึกษาสอน ไม่ทราบว่าอาจารย์ที่ปรึกษานั่งอยู่ห้องไหน ชั้นไหน อาคารไหน

2. ความต่อเนื่องและความใส่ใจของอาจารย์ที่ปรึกษาส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา

3. ระบบเทคโนโลยีช่วยลดภาระงานด้านเอกสารและช่วยให้การติดตามผลมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. ต้องมีการฝึกอบรมอาจารย์ด้านการให้คำปรึกษาอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะความแตกต่างระหว่าง

Generation

5. ต้องมีความร่วมมือทุกภาคส่วน เช่น ผู้ปกครอง ตัวนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา ฯลฯ

6. ถ้าเป็นไปได้ ควรมีโครงการเยี่ยมบ้านนักศึกษา เพื่อทราบถึงความเป็นอยู่ของนักศึกษา ปัญหาที่นักศึกษาประสบอยู่ และจะได้ดำเนินการแก้ไขได้ทันที่